

Heptacodium is een in de nazomer bloeiende heester tot kleine boom die in de winter opvalt met zijn decoratieve stam. Ten onrechte is deze nog vrij onbekende en vrijwel probleemloze heester slechts mondjesmaat in de Nederlandse tuinen te vinden.

Tekst en foto: Emiel van den Berg

Heptacodium behoort tot de Caprifoliaceae, de kamperfoeliefamilie, en heeft bekende familiegenoten als Sambucus, Viburnum, Weigela en Symphoricarpos. Het geslacht kent slechts één soort; *H. miconioides*. Van deze soort bestaan voornamelijk geen cultivars. *H. miconioides* is een 'recent' ontdekte heester. Pas in 1877 kwamen de eerste exemplaren richting Europa. Het was de Engelsman William Hancock die de onbekende planten in Oost-China aantroef en hierheen vervoerde. Hij bracht ze naar Kew Gardens in Londen maar daar was amper interesse. Pas toen Ernest Wilson precies dertig jaar later enkele exemplaren naar de Verenigde Staten stuurde, kreeg de plant zijn huidige naam. Het duurde echter tot 1952 voor er een eerste beschrijving van de plant verscheen. In die periode was er nog de gedachte dat er twee soorten bestonden; *H. miconioides* en *H. jasminoides*. Later werd dit teruggebracht tot één soort. Ondanks het verschijnen van artikelen over *Heptacodium* had ook dit amper invloed op de belangstelling voor de plant. Pas in 1980, toen men de winterhardheid van de plant in de gaten kreeg, werd de tot dan toe onbekende *H. miconioides* in cultuur genomen. Ook in Nederland. Nu, 30 jaar later, is de plant vooral te vinden in sortiments-tuinen. Onterecht is de belangstelling vanuit de particuliere markt nog uiterst gering.

HERFSTSIERWAARDE

H. miconioides groeit van nature in Oost-China. Daar komen boomvormen voor van zeker 7 meter hoogte. In Nederland vormt zich een forse, bladverliezende heester tot 4 meter hoogte en breedte die kan uitgroeien tot een kleine meerstammige boom. Vanwege zijn omvang is *Heptacodium* in tuin of park vooral toepasbaar als solitaire plant. Kenmerkend is de grijsgroene kleur van de jonge twijgen. Oudere takken zijn grijs, schilferen iets af en buigen door. Ook de grijsbruine kleur van de stam is karakteristiek. Extra is dat die stam fraai in lengtereppen afblad-

Heptacodium

Heptacodium, een veelbelovende 'recente' introductie

dert. Zo is de heester ook in de winterperiode een markante verschijning. Het breed ovale tot ovale blad is tegenoverstaand en valt op met zijn drie duidelijk zichtbare hoofdnerfven. Het blad is 16 cm lang en heldergroen van kleur. In de herfst kleurt het rood tot purper. Voordeel van de heester is dat het blad in de herfst relatief lang blijft hangen – vaak tot de eerste nachtvorst – en in het voorjaar weer vroeg verschijnt. In de tweede helft van de zomer, vaak pas aan het einde van augustus, verschijnen de bloemen in de top van de scheuten. Deze bloemen zijn zuiverwit van kleur en circa 1 cm groot. Ze staan in forse pluimen, verspreiden een aangename zoete geur en worden volop bezocht door bijen. De bloemen staan steeds met zes bijeen in een krans met daarboven altijd een topbloem. Aan deze bijzonderheid heeft de heester ook zijn naam te danken; *Heptacodium* betekent letterlijk hoofdje met zeven bloemen. Opmerkelijk zijn ook de paarsrood kleurende kelkbladen die – alleen onder warme weersomstandigheden – na de bloei nog wat uitgroeien om vervolgens nog enige tijd aan de plant te blijven. Tot ver in de herfst blijft de heester met deze pluimen van helderrode kelkblaadjes een

decoratiever rol spelen. Overigens heeft *Heptacodium* deze eigenschap gemeen met familiegenoot *Abelia*. De na de bloei verschijnende glimmende vruchten hebben eveneens sierwaarde. Deze zijn langwerpige en tot 1 centimeter groot en verkleuren van roze naar purperrood.

WINTERHARD

Anders dan vaak wordt gedacht is *H. miconioides* bijzonder winterhard. Toen de eerste planten in Nederland in de jaren '80 van de vorige eeuw op hun kwaliteitseisen werden onderzocht, bleek dat ze de strenge winters van 1986 en 1987 probleemloos doorstonden. Slechts wanneer het kwik tot beneden de 20 graden onder nul zakt, is er kans op beschadiging. *H. miconioides* is dus prima in de Nederlandse tuin toe te passen maar vraagt vanwege zijn omvang wel wat ruimte. Als groeiplaats verlangt de plant verder een plek in de volle zon – schaduw wordt verdragen maar zal minder bloei tot gevolg hebben – en voedzame grond. Droogte wordt goed verdragen. *H. miconioides* is vrij eenvoudig via zomerstek te vermeerderen.